

LUDWIG VAN BEETHOVEN

Ágrip af ævisögu hans.

Fyrirlestur fluttur á fundi
Odd-Fellow reglunnar.

14 1/2 bls. qto.
+ 2 1/2 blað qto.
# 1 miði.

14.

Ludwig van Beethoven

Ludwig van Beethoven.

er skírður 17. dec. 1770 í Bonn í Prúzkalandi. Þá var síður að skera boðin þegar daginn eftir að þau föddust og því er föðingardagur hans talinn almennt 16. dec.

Hann var, eins og nafnið bendir á, af hollensku kyni í Karlegg. Afi hans Ludwig van Beethoven hófdrifur til Bonn árið 1732. Hann var góður traddmaður bassisti, varð búi kirkju- og leikhússöngvari og lofs hirkapellu meistari hjá Kjötfurstanum í Bonn árið 1763. Aukreitistak hann dálitla vinnuþessu en djúf varð sú atvinna áður en lauk, búi honnum og syni hans, því Konstantin Josepha Poll, huseigdist smáansaman til drygkjú og þáð soo nýg að henni var að loknum komid í Klaustur í Köln, til að forða henni frá vinnu. Þessi löstur gekk soo að erfðum til hennar eina sonar þeirra hjóna sem náði fullorðins aldri; hann hét Jóhann; var söngmaður sem fadir hans og varð Kapellu söngvari í Bonn; þótti honnum stórum góður og ágeudist sú ástríða með árum, soo að heinsileisli hans varð vandredalíf og hann misti embotti sitt að loknum. Þáð var sárl fyrir hvern nýg son hans Ludwig van Beethoven að sjá föður sinn sem hann minni soo nýg oft viti sinn fæ, oft soo ulla á sig kominn að manni vudu að bjarga honnum í góttum bojarinn í Köln lofgerðum. Sorg og sárl þarman hafa þannid lekið sér stórum bólfestu í hinni nýg sál Ludwigs van Beethovens og markað líf hans og laud því alvörum.

marki sem þau báru til hennar stundar. Hann elskadi föður sinn nýj
innilega og var honum jafu-ástríkur og góður sonur þó hann vdi svo
drápsfjeldur; hann núbar brestu hans og mátti, ekki heyrta honum hallmelt,
enda er svo að sjá að hann hafi verið honum all-áhrif og meðal annars leidd
að erfðum frá honum - ekki einungis listar-lofleiðana, heldur og bráðlyndi
þad og þrályndi, sem fylgdi honum alla öfi.

Þjóðir Beeth. var af lágunu stígunu; hún hét Magdalena Kewerich
og var frá Ehrenbreitstein, hafði um tíma verið herbergisferma hjá höfðings
folki, giftist síðan herbergis-þjóni einum og varð eptja eftir hann 14 ára
gömul. Árið 1763 giftist hún svo Jóhanni Beethoven. Af börnun þeirra
hjóna skat aðeins getið Ludwíg og Þóggja ^{yngra} bróðra hans Karl og Jóhanns
(f. 1774- og 1776) því þeir komu úð þessa sögu nokkud.

Fylgifestar óreglunnar eru fábohtin, eyndin og orbyrgdinn, þeir
létu heldur eptri leugi eftir sér bida, einum eftir að öfi B. andadist.
sem hafði stýrt förelðra hans niðri meðan hann naut vid. Reiturar
eftir hann eyddust flótt og þótt föðir B. - reyndi að hafa ofan af fyris rís
og sinnum með kenntu í höndum og með leikhúsinum, dráps hann þad
úð svo hinar mörgu og saklausu minnar þeugu létid. Í öllum
þeim hömmunum sem í heimilinu höldu, var Ludvíg litli ein
vonnastjarnan. Föðir hans varð þess brátt viss, að hann var undratönn

En hann kunnir ekki að leika á slíku undraotrenji sjálfur: kunnir ekki og gat
ekki alid hann upp. Hann beyrjati að kenna hönnu Konungunum bœði á fíðlu og
Klavér og rak þessa kenstu með miklum degnadi og höfku, svo óþyrmi leysu,
að drengurinn var oft sóttur og tekinn ír leikjum jafnaldrum sínum, hvernig
sem á stóð og stundum saót hann síja grátandi fyrir framan Klavérid og
vera að ofa sig með tákni í augnum, 5-6 ára gamalt barnid. Fadir hans vildi
gera ír hönnu „undrabarn“ eitt og Mozart hafdi verið og sem nokkru áttu
hafdi komid til þonn og sýnt þar list sína, enda virdist það hafa tekið, þvó
árid 1778, 26. marz (ní fyrir 133 árum réttum) auglýsir fadir hans í einu Kólmar-
bladinu að sonur sína 6 ára, ofli virdingarfylt að bjóða folki að hlusta á ýmsu
Klavér-konsetu, og vort hann til að gelta óhent rokilegu öllum hágoðum
hvernig og frim og það þó fremur, sem hann hafi þegar orðid þeirras virdingur
og náðar að ríjótandi að leika á Klavér fyrir alla hvidina, henni til mikillar
ánágu. Til þess að gera frammi stóðu drengurinn einu áhrifa meiri, þefur fadir
hans í auglýsingunni gerð hann ári yngri en hann var. Þessi aldursótkerki,
varð svo orsoti til þess, að Þ. taldi rangan aldur sínu þangad til hann varð
ferðugur maður. Konsetum þó þvóðilegu og Þ. fékk með öllu nafnið
undrabarnu. Auk fótur ~~hans~~ síns, hafði Þ. ýmsu aðra kenningar. s. d.
söngvaram Tobias Pfeiffer, sem um tíma var til húsa og á fóti hjá foreldrum
hans. Hann var drukkju bróðir fótur hans og vildi þá stundum til að þeir komu
seint heim að nóthu til af gildaokala og var þá drengurinn oft ríjinn upp 2

úr réttum, dauði og þá áður, með stórum ummálum í augnum um og létinn ofa
síg og leika á Klavéid fyrir þá til morguns; en þakklátur reyndist B.
þessum kemara sínum (Pfeiffer) fyrir tilsoðnum og veitti honum meira
ad seji a fjárlýta sínum í lífinu, þegar Pfeiffer þurfti á að halda.

Adal Kemarar B. á orzel voru hirt-organleikaramur van den Eeden
og Mr. Gottlieb Ksefe. Þinn síðarnefndi kemli honum löfrodí og lagomúti
því hann var ágóður löfrodinnur, enda sagdi B. svo í bréfi til hans: "Verdi
þú einhverjum mikill madur þá séið þér góðan þátt í þér!"

Árið 1782 er B. 11 ára gamall og orðinn aðstodur-organleikari
hjá þessum manni (Ksefe) við hirt Kjörfurstans. Árið 1784 er hann 13 ára
gamall og þá orðinn hirt-organleikari. Þá er það, ad hann leikur í hirtföri með hin-
num há-Kjörfurstalagnum söngvara Heller gamla og setur hann út af lagum með
undirleiti sínum á organid: Hirtförið hljóp alt í einu úta óvanalega og nýja furdu-
stíga undir höndum þessa unga sveins, sem gamli madurinn varadi sig
ekki á í svepnu, svo Kjörfurstinn loadt undan "slíkum snildar-tilþreifum"
framvegis, en hann og allir sem viddaldir voru og á hirtföri, voru þó undrum
lostnir yfir því sem í bjó þessum unga sveini og mi var svo komid, ad allir
fundu, ad slíkur undr. sveinn ætti frogan kemisfödur skilid og hann fékk hann
líka en það var 1787 ad hann hittí Mozart sjálfan, meisturinn kemisföri, sem
sjálfur hafdi hertekid hæg og hirtu heim síns sem undr. barn nokkrunum árum
áður (25 árum áður) og mi ætti ad einu 4 ár ólífud þó ekki vori nema rúm. frítugur.

Mozart gaf B. verk efnið og hann notaði það svo meistaraþega að Mozart varð forvita og sagði: „Takið þið eftir þessum unga sveini; hann mun einhveru tíma láta á sér bera í veröldinni!“ Mozart gat ekki látið verða niðri í nafni B. hjá sér, því hann var sökkinn niður í meistaraverk síta, „Don Juan“ og B. varð niðri að hverfa heim til áttahafa sinna, að dauðarbeiði sinna elskustu móður og sorg-
leyni heimsiliskenningum. Töðum í öðrum greinum sína og áður er að vikið, enda varð hann niðri fjórum vörðum (17 ára) að sjá um uppfeldi yngri brodda sinna og standa ströngu af þeim. En andstreynd og sorgin eftir þeim sára móður-
missi, varð til þess að herða hann og gefa honum þá festu, láps og byggð í hundi sein síðar einhendi allt hans líf.

Það vildi honum niðri hálft, að hann mun þessa mundir komast í höndir
við Maximilian Franz Kolnarkjörfursta, yngsta son Mariu Teresiu, keis-
keisarans alþrúna, ágótan mann, listavinnu og söngelshau. Þessi þetta leysi
varð hann einnig heimagaugur í húsi friðar von Brenningu í Þorn og gerðist
njóð samþýndur börnunum heimar, sem voru á tíð sítt yngri en hann og kundi
sinnum þeirra að leika í hljóðfari. Þetta var mentað fólki glöð og elskadi
fagra listir. Samvisturlozgar B. - við það hafa víst verið björkustu sötshins
blettirnir í öskuminnungum hans, enda hélt hann vinnu við það til dauðadags.
Frá þessum árum er gildið um einu einu vinnu hans Waldstein greifa. Hann var
frá Austurríki, góður maður og gáfur; hann sá svernuma hvað í B. bjó og
reitti honum aftur hjálpar hönd, en staki mátti B. annað vita, en að ein hjálps 3

ótti frá kjörfurstanum sem hann uppbót, annars lefði hann ekki þessid hjálpsins
því hann var ennþá viðkomur fyrir sjálfstoti sínu.

Waldstein greifi sá nu að B. komist til Vína-borgar, listu-borgar innan miðles
heimskynis þeirra Glieks, Haydn og Mozarts, því hann þurfti góðan skóla
til þess að hefла efnd í meistaranum, enda sagði Waldstein sínsinnis við hann:
Hérna, óinnur minn, erku ní kominn og með elju og ástundum munstu átlast
enda Mozarts ír höndnu Haydn og í þessar hendur varð hann svo heppinn
að komast árið 1792 fyrir tilskilli Maximilian Franz kjörfursta og með styrki þess.

Mozart var frá nýðáinu. Töpt ár var því lídud frá því heisara borgin við Doná
hafði fylgt til grafar meistaranum mikla (Mozart) föður operanna og litlu
ljótanna föður, þegar annar meistari (B.) heldur innveid sína í sönnu borg
til þess að lifa þar og líka deyja - meistari jafneryll hinna, en furdubólkus
feringum af alvöru og afli. - fadir hljóðföru sönglistar nútímans. —

Eg verð, tínaus vegna, að sleppa niðr miklu og mikilværdum atvendum
íri ofi þessu manni, en skal geta þess að í þessari borg vann B.
margt og mikil. Stærferli hans var þannig, að hann var ólötlyndur og
hveinslyndur, viðkomur og fö óft kaldram-lynd og jafwel hrotta-lynd
hugsanir hans og vilji var miklu sterkari en almenn gerist fö nu mikil-
menni sé að ræða. Hann var undra-listamadr og átti fö ekki samleis
með morgnum. Men miskildu hann og gettu þess ekki að sál hans var
ef svo metti að óði komast, annars edlis en annara manna; þeir

göfðu þess ephi, að sál hans var einn og guðleyst leiptur sent af himni ofan
til að lifa djúrt og veldi skaparans á jörðu nidoi, í myrkri synda og
laotu og að þessari sál fylgdu þrautir og fjárningar, enda seyr Þ. sjálfur
Vér erum allir ólundleysis menn með eilífum anda; viderum foddir til fjár-
ningu, en lof sé gudi að leidir gegni gegnum sorgjimar og fjárningarmar
til eilífrar glædi. ~~Þóð ytra áttlit var þann óásjálegur: Lífill vaxti,
sterklegu byggdur og safuvel stamma legur; ófrítt og einkenilegt andlit með
þungum alvörusvip; einid var niht og fagur og augin einkenilegu hvöss
soo að þegar hann leit þeim til, þá var þeim þann vildu í gegnum það sem á
var lífid. Það var meita ánoþja hans og yndi að ganga langa göngu líru
úð fyrir borg og uppí sveitir með minnisbótina í heidinni; er soo að sjá sem
hann hafi elst að nátturuna heith og í hennar stauti hafi frumtökun að
moo um líta verkun hans ortit til. Á göngu hans kom það oft fyrir að
hann stangadi alt í einu, stóð grafkyr um stund, sokkinn nið úr heysanir
sinar og gekk soo ymist þegjandi á rauandi í fram leidar sinna. Þá Vísar-
borg var hann soo alkennum að kalla mátti að hvert manustarn þekkti
hann í götum borgarinnar. Lokta hans og einkenileik, einn og Ofrenn-
menn Sökrates forðum.~~

Skíðarlegid við lóstannum vand honnum djúrt; árid 1795 kemur hann
einu. sinni hein til ein, þreiptur og afar-leitur af langri göngu, flæggis
nyr áttum glezgunn í herbergjum, klæðir sig þvínnt úr hverri spjóð 24.

segt við gæna gluggana. Afleiðingun af þessu var ^{með} ofþolning og sögðin
lotunar þetta fyrstu orðkinn til þess að hann misti það þilmingar vikið
sem honnun hlaut að vera sárast að missa. Hann misti heyrnina!

Þegar hann er orðinn svo heimasfráur meistarari að hver fjórhofinginn og
hvirðinn á fötur annari, jafnvel hver fjóðin af annari heyrðist um að ná
hann til að heyrna hina miklu sönglist hans á hljófðin, þá þverrar heyrnin
með hverju ári eftir að hann er aðeins 25 ára gamall og eftir nokkur ár er hann
jafnheyrnarlaus og steininn. Hvílept bót! En þá nokkur furðufó stíkus madur
verdi einstodningslegur, þó samlífid við öðru verði þokulegt þrautsleif, þó hann
verði tortryggur, mannfallinn og ómannblendinn. Þetta vand lík að vissu leyfi
heutskipti hans, en hann lét stíki heyrfallast. Hann hét áfann jafnvel í mörg
ár að hrífo heiminn með sönglist sinni eftir að hann var orðinn heyrnarlaus
með öllu. 1801 skulpar hann vini sínum: Þ. þinn lifir mig og óþessum lífi
í baráttu við náttúruna og lífid, því vita skaltú, að það sem ég í djúpmátt, heyrnina
mína - hún er mig og þverra. Ó, hvað lífid verður mí sorgleif! að þverfa að þveru
á mig við allt sem mér er þort og ástfölgid. Ó, hve glady verri ég mig, af ég heitði
mín fullu heyrni, þá fíktli ég mér til þins í stad þess ^{heitt} verði ég mig að verða af öllu,
þegarstu ofiár mín minn flughróð fram hjá lídu á þessu ég þai þomid allt ríft
til leidar sem hóf leitar mínir og list mín hófðu heitid mér. En ég skal stíki
deila við skaparam, ég skal gjöra allt hvað ég get til að auka djúð hans og
vegsemd, því ég veit að hann er að leida mig í þessum lífid til glóðinnar

Og um þetta leiti sáandi hann sönnuðuna fögru. sem hann til eintróðs 16 ára
gamalli stúlku & sem Guilielme Guicciardi hét. — Alt samtul manna við hann
varð ni uppi frá þessu að vera skreifad og sjálfur hafði hann minni bóto sína
sem hann skrifaði alt í stað lét vin sinn og fjór, sem Schindler hét, skrifa.
Þessi blóð og útkomur eru sem til í bókasafni í ^{Þess} Berlin. Þótt. Koontur aldrei, en
líf hans var þó nýg andlegt af álta málinu. Hann varð þá oft fyrir ofar miklum
vonbrigðum og sérstaklega þegar „ástlin hans ódauðlega“ var frá honum tekið.

Hann hélt ofast hús og heimili og var þá utdráttarverk: sífeld skifti á
veru skóð og vinnuhjónum og honum ^{var} eðli egnir um fjármál, fremur en
ynsum. Hann listanörnum. Þundum kom hann heimi, dauðpreyktur og línu
eftir laug og ótrangt erindi, fleygdi sér á legubekkinum og sofnaði í
gröna frakkannum sínum (svartan frakkinn átti hann eðli til) og soaf
soo fram á dag nokkuð dag. Þó vinnuþönnuvar atkudu að fara honum mat
gátu síð þá eðli, þó hann eflaði dýrumum og augaði eðli, svo þegar
hann vaknaði og var tekið til vinnu, unndi hann máttel eftir að hann
hafti eðli smáttad mat í 2 dögum stannu og lét soo í heysmar seysi
reidi sína bitna á vinnuþönnuvar og kundi þeim um allt samant; átti
þessu varð soo oft ófíður og þótt skubbu í laurku, varð hann þá sjálfur að fara
til kunningja sínu og spyrja „þá hvar mikid hann atki að kvega af brandi
stað atkum mat ^{xx} sta máttel hvar þá vori mi eiginlega sem manni lesta

~~Lit að lífi á. Soo gætt hennar og þess að henni samman fólta o. s. frv.~~

B. var barnlaus, en hann fékk þó barn að annast. Karl bróðir hans var
dáiinn og hafði á dáiardögum beidd hann að annast ^{en Karl hét} mið sína barnid sítt,
að sér látnum. Það var drengur 7-8 ára að aldri, og hann varð B. enginn kappja
fengur. B. hafði mestu óbeitt á móður drengsins því hún var laustak og drytki-
feld og ekki sýð þess vegna vildi B. reyna að bjarga barninum umdan áfrifum
hennar og yfirkátnum. Hann elskadi barnid soo heitt að hann mátti aldrei
af því sjá, en móðir þess líkti ekki látnum að ná því frá honum og lota lenti
í málaferlum útiur því milli þeirra; samt hélt B. drenginum ^(dátum 1820) og ól hann nýp
sem beði fadir, en drengurinn líktist móður sinni of nýg í því sem midur
var. Hann varð nýg suemma hveigdur fyrir vni og spil og komst
B. oft í mestu vandræði útiur honum sem endadi með því að lögreglan tóti
í Laumannafélagi ekkert varð viðráðit og þreif drengurinn úr höndum hans
og rak hann í herþjónustu. Óregla drengsins leiddi hann útiur jafurægis
inn á brankir áður ófarnar og í kunningsþap við menn sem hann ella mundi
aldrei hafa vnt viðtals, jafurægis á stundi sem hann annars héfti aldrei
leitt. Nokkur tilfjunningsur við fötus barnid var orðin að ástar-ástríðu
sem fjáði hann og valdi, ástríðu, sem hann alls segi kunnir mot að
fara. Það var einn og það vóti einhver kvennleg móður tilfjunnung,
sem kominn var fram í sál hans, soo einhennilegu óvannlegu hjá

afbragðs lista (Karl-)manni. Hvo miklar fjáringur Þ. hefur lídíd mun
þessar mundir má eðdi sjá í bréfunum hans og þó einhverjaf vidda-
heftunum ein hann vandið ad hefa við hendina og gat mun dan
ad hann hefti haft þegar hann átti viddal við menn. Vid samlestur þessara
hefta er madur beft, hvílikar heljar kvalid þetta stórmenni í list
og tilfinningu leid út af barninu sínu. Ofan á þetta listið svo
sjúkdómur vorid 1825.

Hann tíð 1825 voru skóður miklar - óvaralega miklar - milli þeirra
Lótu og þessara. Spilamennta, slaugu, fjárrettir og fjárfiskurinn: Ryggis;
acft þetta kom mi í augun. Þessingur sterkt. Afleiðingur: Stóð þó heimilinn.
Ástis Kalla muplingur aptur, en geðid þrautbalis hann svo, ad hann lofs-
tekur til þess óyndisúræðis ad segna id fyrir fara einu lífi, sem var þvinn til
Kvalar. Hann fer ad heiman með tvö skammteygur, misþessu til þessid vidd
gjafan sig og er lofs, eftir langa leit, fundinn með höfuðsári. Má getta næri
hver á huj tilræði þetta hefur haft á Beeth. og hvo mikillar soxar þad olli honum,
þótt sigi drogi þad hann beint til bana. Sárid grei furdu fjótt og var mi áþvæð
ad Karl skyldi ganga í þessingurinn þessu þessu sem hann vori ordinn alreill sári
sinna, enda hafði lofsþessu slepps þessu með þessu stíll yð, ad hann yð ei drogi
langi í Vín, eftir ad honum vori beint. Þá er þad ad Beeth. fer með hann til
vistar upp; so eftir um stund, til Jóhannu bróður síns, þótt honum reyndar vori
mandur ad þessu heimur af honum, þess hann hafði einnig hina meðu óþess á 6.

konu hans, sem dæmi má þessum. Hann var þar ni me hvið við þessum
lélögum aðdráttur í hálföldum hrisakynnum & tók í henna notkunn sjúka-
leika. Flór við bóklist sífellt ósamkomulag við máttom hans og að síðustu
rinnum milli þeirra bróðranna, enda fóru svo leikar þeirra milli, að Beeth-
rætt af stóð þá au þó lasinn vóði og hélt þeim líd til Vínar í Skulda-
vóði og lélögum vagni. Þangað kominn í árslok 1826 lagdi hann
stórt niðurfartur í tunguabólgu og síðar í vatnseyki og lá í þvi mál
þrjú mánuði, þar til dauðinn gerði enda í þjáningum hans.

Þess vinnu gat ni ekki lengur verið að koda, en eftir bláðaði hann
sér til affreyningu í verkum hláðels í barnalögum, en þau hafði
hann fengið send að gjöf frá Lundúnum. Vatnseyki var þess meinið,
og það kom brátt, að stunga væri á hann. Þegar vatnið tók að renna
úr sárnum, lét hann þá í glettni að loka sárnum við Króses, sem
slájið hafði með stöf sínum í bjargið og huggar sig við það, að það
sé þó ólíkt betri „að vatnið renni úr sárnum en þessum“.

Sæmna mun hann í barnalögum þessa komið til hugar, að þessi söth
mindi leida hann til bana. Þ. 3. d. janúar 1827 gerir hann að nýju
erfða sténa sína og arfleiddi Karl, bróðurson sína, að öllu sínu, en hann
var þó nýfarinn af stóð til lídovættar sínnar, en herforingja þess (Von
Stutterheim) er veitt hafði hann viðtöku, til einkar hans: „þakklætis skyni
þvatt þess sína í Eis-moll. — Bróðursonurinn hafði orðið hann

Samgætt á föðum, soo, að þú hafði hann nú ekkert handbætt fyrir
legu kortuadi, nema spari peningana frá fjáðhöfðingja samkomum
í Vín, sem hann stóð fyrir sýningum og því stóð málmi suetta. Þú
vandraddum sínum einn þann sér því til félharmónísta félagsins í
London og fór frá því 1000 gylling (eða 1800 krónur) úr þess kortuad við
hinn fyrir hlygda Lundina Konsert er hann hafði ráðið í að taka að
sér að halda. Það var hann síðasta glæði í þessu lífi. Hann var
innilega gláður og þakklatur fyrir þessa draugi legu hjálps og sendi
Englandingnum hjartnuð og fagurt þakkarbréf, er hann sjálfur
stóð í, þótt sár veitum vör. En við gæðstíðningu þessa gæu-
adist sáid eftir á stunguma og gæri aldrei eftir það. Þvátim-
ur upu með degi hverjum, dauðinn nálgadist þróðum fótum, en
hann tók hann, eftir því sem Schindler segir, með sam-sótkates
Hiskri vitzu og dauðafárrí kó. Þ. 24. d. marzmán. Óstir hann
ann einn ákóði í erfðaskrá sína, til hagnanna fyrir fósturson-
inn og sama dag seggur hann þessu fóstursoni og þakkar Merk-
innu fyrir þá hlygðum sem hann hafði veitt sér. En fremur
minni hann Schindler á bréfið til Lundina boogar og biddur gætt
að blessa þú, sem hafðu hjálpað honum. Skömmu síðar lýgjar hel-
~~st~~ stóðid og hann má nú eigi lengur mæla. Þessu samum kemur

Fólk 24. og 25. marz á kvöldum kom til að sjá hann í síðasta sinni.

Þann 26. d. marz mánadag stanzadi allt í einu lítil Klukka í herbergi hans; var það gjöf til hans frá Kristíoni, Piskowsky furstafrú og kvad Klukkann hafa gert svo ~~og gert~~ ^{avelt} þegar ávæður ~~er~~ ^{var} í nánd. Engin voru viðstaddir aðrir en mágkona hans og fóstældid Anselm Hüttelbranner, sem gert hafði síð ferd til Vínnar til að sjá í síðasta sinni elskadann lori föður. Schindler og annar vinur hans voru farnir út í Kirkjugarð til að velja legrait. Þann 5. stund skellur óvæðid á, þrumurmar drygja, hægð aðir úr loftinu og er sem þinninnu stli niður að leyra. Alt í einu kemur eldinn, svo sterk, að herbergid er sem í einum lagi. Þinn dagjandi madur opnar augnur, réttir upp höggi höndina og starrir um stund, með alvarlegu og agilegu yfirbragði upp í loftid. En brátt fellur höndin niður í bedinn og augun halflokað og - lífid er horfid! - Hüttelbranner veitir honum nábjarginnar.

Fundur fór fram í sólbjörgum vordagi. Þinn tuttugjandur maður fylgdu meistaranum til grafar. Hluta Kapellu stjórna boogarinn ^{óáinn} bóndubinn (líkblatid), en ritböfundur og föntista manni blysin. Skáldid Grillparzer taladi við grófina. Hluta

ingin var afar niht, enda átti Jóhann í Galt að sjá þeim
manni sem var „Generalen þeirra músikantanna“ eins og
margara kona ein komst að því orði við þetta tókifori.

Þeir minnis vardar hefa þessum manni verið reistir,
annar í Jeddaborg haus, Born, árið 1845, mestmeqnis fyrir fé
þad sem snillingurinn og virtúosinn nickli Franz Liszt lét
af handi sakna í því skyni, og hin í Kjörborg haus þús, en þeg-
nustur og varanlegastur er og verður sa minnis vardinn, sem
hann hefur sjálfur reist sér mot fönverkinu sínu í brjóst-
num allra þeirra sem fönlistinnis sinna.

9

~~Öd yfir útliti var þótt.~~ Ó ástæ. og myndlaus-árum sínum var Beethoven
 að yfira útliti þannig: Smávarium, klammalögur drungur, með svart hárl
 dótthleitt og einn og bólugrafid auðlita, fjórlog og hvítandi augu. Fátötslega
 og frumur írspluloga kladdur stendur hann langt frá jafuöldrum sínum og
 leitvöðrum og hefur það sér til skerstumar að vera að ríjasta við hlera suert-
 ana í húsinn og láta þá suinast svo hart sem neft er og hringla í þeim.
 Hugur hans er langt frá öllu því stú í hringum hann er. Hann er þringinn af
 groninu yfir klörum sínum og allri meðferð í sér, öllu því óréttlati sem hann er
 beittur, sem sáblant þann og hann skammast síu fyrir að eiga födur, sem er al-
 þekkur dreykijumadur - Þetta er orsökun til þess, að hann getur elski veid að
 leitjinnu með jafuöldrum sínum, enda hefur hann heyrð og séð svo niðil, þó unger
 sé, að þeim einu elski eftirbátar annara í því að hata hann og hrelja með
 vopnum háða og fyrirleitningar fyrir það eitt, að hann í hanna í dreykijumannes-
 heimili, sem þeim - eins og semiloga mögnum árum - finst sér steylt að fyrir-
 vita. Allur hugur hans er beindinn, að áður elski, við sönglejar hugmyndir og hann
 er með sjálfum sér, fálsvart rýp með sér, af því að hann veit, að í honum leyfa þá
 þogur, niðil og sterk hneigd og semiloga elski svo lítil gáfa til þess að geta orðid
 listamadar í því síni, og með áni hverju þróast og þróast síu hugum hjá honum að
 framundan liggja hið háa fatumark sitt, sem hann stúli ná, að hefna síu fyrir
 allt óréttlatid, með því að verða einhverfina meiri mædur en þeim og þannig
 endurgjatta allt hið illa með því að reynast födur sínum gáður sonur og födur-
 landi sínu þarfar og niður þogu. Þetta eru huganir hans, meðan hann er að
 hringla í hlera suertlunum og láta þá þeyfast, svo hart sem heft er. En leit-
 vödur hans gjóta til hans augnum, senda honum háða- og bitur-yrdin. Hvar er
 hann þabbi þinn! Er hann elski hanna? Gaman vörð að sjá hann! o. s. f. —

Drungur, með jafu þetta og viðvönna laud sem Beethoven hafði, hefur að
 sjálfsgögnu leidd sér þetta utri og sueruna fátta þau á segja til sín, öblida

Það er dálitid annkanna legh ad kalla þetta „fyrirlestur“, sem eg hefi verið og er at
vera á leyd fyrir yfturn, komur. — Það nafn á það alls ekki stílið, því það er allf
sundurlaus og ósamstätt þringl, af engum lörðoni sta heildan-innitaldi,
ad eina til þess, ef svo verkast vildi, ad stremtu yfturn dälitlu stund
og sér státt. til þess ad vekja adon, miklu hofuni menn til þess ad láfa
ljós sitt stína. — Inér hefur opt fundist, ad i báðum stúknumu sé
opt ámunley þógu og eyða þegar ad því kemur ad spunt er nuu hvad
gera eigi eða segja stúknumu, eða hefnum til heilla. Eg veit, ad þeir
enn margir, miklu fvarir en ój sem þá götu eitthvad sagt. En hví
gera þeir það ekki? Eg veit, ad enginn er sá st. i stúknumu sem
sekur til þess, þó eitthvad sé ófull komid og af vafnum gert,
heldur miklu fremur þakklátir hverri góðri vitleitni i þá átt ad
reyna ad skytta mönnum stundirnar, vekja þá til muthugunar
nu eitthvad gott og þarfleyst og þó eitthvad af því sé áður kemur
in stónum mönnum, en þeir þó margir, sem ekki hafa heyrt
það og hafa mátt gott af ad heyra það. — Eg hefi nú hugad mér,
ad ef stúknumu vildu þiggja það, þá ad koma með eitthvad vid og
vit á fundum þegar elskast annad er fyrir hendi, en ad slíta fundi gæti
skutta stund. Og eg skal taka það fram ad i þessu efni nodur ad eina
viljinn til hins góða, þó ad mig vanti vitalega kröft til ad fram-
kvæma það. Má ske eg geti með þessu vohid vilja annara st.
og þó er tilgangi mínum náð.

x 7 dagbótinni 1819, skendur

31. januar Ráðskommuni sagt upp

15. febr. elda stúlkana kemur

8. marz elda stúlkunni sagt upp með 14 daga fyrirvara

22. -" up á ráðkona ferjum

14 maí Jónfríni kemur

20. júlí ráðskommuni sagt upp og svo fró. ívalk
ad aukast vandröðin þau gætt

28 júlí um kvöldið stekkur elda stúlkana burt og

10. 11. 12 13 ágúst 4 ^{vandröðin} stjóri dagar: Króadur

ninni - þessa daga hefur hann aflaut verid

einn og hjálparlaus í húsinu

x x Spyrur um: hvað niðri tók hún þurfi ad borða
á dag, hvað of þau eigi ad fá steik o. s. fró.